

V Bruselu dne 13.5.2014
COM(2014) 263 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Posílení úlohy soukromého sektoru při dosahování udržitelného růstu podporujícího
začlenění v rozvojových zemích**

1. ÚVOD

1.1 Úloha soukromého sektoru při podpoře růstu

Za nejlepší způsob, jak se vymanit z chudoby, se obecně považuje důstojné zaměstnání. Soukromý sektor zajišťuje přibližně 90 procent pracovních míst v rozvojových zemích, a je tudíž hlavním partnerem v boji proti chudobě. Je zapotřebí rovněž jako investor do udržitelné zemědělské produkce, má-li se svět vypořádat s problémem, jakým je zajišťování výživy pro 9 miliard osob do roku 2050. Prostřednictvím inovací a investic do nízkouhlíkových řešení účinně využívajících zdroje bude také hrát důležitou úlohu při přechodu na inkluzivní zelenou ekonomiku. Vzhledem k potenciálu soukromého sektoru, pokud jde o vytváření udržitelného růstu podporujícího začlenění v rozvojových zemích, jsou soukromé subjekty, včetně podniků, finančních zprostředkovatelů, sdružení a organizací zaměstnanců a zaměstnavatelů, v oblasti rozvoje stále aktivnější, a to jako zdroj financování i jako partneři vlád, nevládních organizací a dárců.

1.2 Podpora Evropské unie na rozvoj soukromého sektoru: výsledky a poznatky

Evropská komise úzce spolupracuje s vládami rozvojových zemích, aby jim pomohla vypracovat a provést politiky na podporu rozvoje soukromého sektoru. Komise prostřednictvím grantů podstatně financuje celou řadu činností, včetně reforem regulačního rámce, budování kapacit a poskytování služeb pro rozvoj podnikání, se zvláštním zaměřením na posílení místních mikropodniků a malých a středních podniků. V posledním desetiletí podpořila Komise rozvoj soukromého sektoru v průměru 350 miliony EUR ročně. To společně s rozvojovou pomocí a soukromými investicemi z členských států činí z EU klíčového hráče při podpoře rozvoje místního soukromého sektoru v partnerských zemích. Vytvořením regionálních nástrojů smíšeného financování zahájila Komise rovněž přípravu nových nástrojů k plnění cílů v oblasti rozvoje soukromého sektoru. Strategické využívání grantů umožňuje Komisi získat dodatečné prostředky na financování rozvoje, jež jsou určeny na investice do infrastruktury, a usnadnit mikropodnikům a malým a středním podnikům přístup k financování. EU začíná rovněž využívat inovativní finanční nástroje, jako jsou záruky k zvýšení úvěrů poskytovaných malým a středním podnikům obchodními bankami nebo rizikový kapitál za účelem investování do fondů, které poskytují úvěry na projekty malých a středních podniků v oblasti energetické účinnosti nebo které do těchto projektů investují. Zapojení soukromého sektoru jakožto zdroje financí je usnadněno i větším využíváním smíšeného financování ve spolupráci s rozvojovými finančními institucemi. V tomto sdělení jsou uvedeny úspěšné příklady podpory, kterou v minulosti poskytla EU na rozvoj soukromého sektoru, jež mohou být inspirací pro budoucí opatření.

Nedávné hodnocení podpory poskytnuté EU na rozvoj soukromého sektoru mezi roky 2004 a 2010¹ potvrdilo, že Komise významně přispěla k rozvoji tohoto sektoru v partnerských zemích, a určilo možnosti zlepšení budoucích programů a strategií, k nimž patří: i) větší důraz na vytváření důstojných pracovních míst; ii) zapojení soukromého sektoru do celého portfolia podpory ze strany EU; iii) účinnější prosazování průřezových záležitostí, jako je program pro důstojnou práci, zaměstnanost žen a mládeže a lidská práva, a iv) zvýšení operační účinnosti a dopadů podpory na rozvoj soukromého sektoru zlepšením diagnostiky a měření výsledků.

---

¹ Viz http://ec.europa.eu/europeaid/how/evaluation/evaluation_reports/2013/1317_docs_en.htm

2. STRATEGICKÝ RÁMEC PRO POSÍLENÍ ÚLOHY SOUKROMÉHO SEKTORU ZA ÚČELEM DOSAŽENÍ UDRŽITELNÉHO RŮSTU PODPORUJÍCÍHO ZAČLENĚNÍ

V návaznosti na minulé úspěchy a získané poznatky a s přihlédnutím k zpětné vazbě obdržené během konzultací se zúčastněnými stranami² navrhuje toto sdělení strategický rámec pro posílení úlohy, jakou hraje soukromý sektor při dosahování udržitelného růstu podporujícího začlenění. Sdělení se zabývá dvěma úrovněmi, na nichž může EU dle svého názoru zajistit přidanou hodnotu a účinně doplnit opatření členských států, rozvojových finančních institucí a jiných rozvojových partnerů.

Pokud jde o podporu na rozvoj soukromého sektoru, Komise chce být i nadále významným partnerem vlád a zprostředkovatelských organizací podniků v rozvojových zemích při podpoře vytváření prostředí příznivého pro podnikání a rozvoje místních podniků, tak aby byly vybaveny k tvorbě důstojných pracovních míst, vytváření veřejných příjmů a využívání příležitostí, jež nabízejí globálně integrované trhy³. Komise bude přitom hledat nové způsoby využití potenciálu soukromého sektoru jakožto finančního partnera, prováděcího subjektu, poradce nebo zprostředkovatele k dosažení účinnějšího a účelnějšího poskytování podpory EU, a to nejen v oblasti rozvoje místního soukromého sektoru, nýbrž rovněž v jiných oblastech rozvojové spolupráce EU, jako je udržitelná energetika, udržitelné zemědělství a zemědělské podnikání, digitální a fyzická infrastruktura a ekologická a sociální odvětví.

Kromě toho, že navrhovaný strategický rámec pohlíží na soukromý sektor jako na partnera v oblasti rozvojové spolupráce, obsahuje rovněž opatření a nástroje, které mají tomuto sektoru pomoci dosáhnout kladných výsledků v oblasti rozvoji v rámci jeho hlavních obchodních strategií. To znamená, že Komise hodlá hrát větší úlohu a pomáhat podnikům zapojit se do rozvojových činností, například podporou odpovědných investic v rozvojových zemích nebo udržitelných dodavatelských řetězců a výrobních postupů.

Tento strategický rámec je zohledněn v programování rozvojové pomoci EU v období od roku 2014 do roku 2020 a přihlíží k vnitrostátním a regionálním strategiím rozvoje soukromého sektoru, jako je společná práce států AKT a EU na novém rámci spolupráce pro rozvoj soukromého sektoru ve státech AKT. Děje se tak na úrovni tematických programů, které se zabývají zapojením soukromého sektoru jako průřezové záležitosti, i v zásadách v jednotlivých odvětvích, které mají začlenit spolupráci se soukromým sektorem v oblasti zemědělství, udržitelné energetiky a infrastruktury nebo v ekologických a sociálních odvětvích.

2.1 Zásady posilování úlohy soukromého sektoru v rozvojové spolupráci EU

Podpora EU na rozvoj soukromého sektoru a její spolupráce s místním i mezinárodním soukromým sektorem se bude řídit jednoznačnými zásadami, které doplňují zásady účinnosti pomoci a které mají být inspirací pro činnost členských států EU, finančních institucí a jiných rozvojových partnerů EU.

---

² Konzultace k záležitostem, které jsou důležité pro toto sdělení, se s členskými státy EU, partnerskými vládami, místními orgány, zástupci evropského a místního soukromého sektoru, sociálními partnery a nevládními organizacemi uskutečnily od listopadu 2013 do února 2014.

³ Tyto zásahy úzce souvisejí s činnostmi v oblasti obchodu a rozvoje, které jsou uvedeny ve sdělení o obchodu, růstu a rozvoji z roku 2012 (COM(2012) 22 final), a doplňují je.

- **Zaměření se na vytváření pracovních příležitostí, začleňování a snižování chudoby.** Programy a partnerství je třeba navrhovat tak, aby přispívaly k snižování chudoby, například prostřednictvím vytváření důstojných pracovních míst, lepších pracovních podmínek, postupného přechodu z neformální ekonomiky na formální ekonomiku nebo zlepšením ekonomické situace žen a dívek, mladých lidí a zranitelných skupin.
- **Rozdílný přístup k soukromému sektoru.** Činnost soukromého sektoru může mít mnoho podob a bude mít na hospodářský rozvoj různý dopad. Soukromý sektor je velmi rozmanitý a sahá od podnikajících fyzických osob po velké nadnárodní společnosti a finanční instituce či od podniků vytvářejících hodnotu pro akcionáře přes sociální podniky zaměřené na občany až po družstva a organizace zaměstnanců a zaměstnavatelů. Tyto subjekty mohou působit na místní, celostátní, regionální nebo mezinárodní úrovni, ve venkovských či městských oblastech, ve formálním nebo neformálním sektoru a ve velmi rozdílných podmínkách v jednotlivých zemích. Aby se mohly všechny tyto subjekty soukromého sektoru podílet na rozvoji, potřebují jiné podmínky a pobídky, což vyžaduje rozdílné přístupy k jejich podpoře a zapojení do rozvoje.
- **Vytváření příležitostí prostřednictvím tržních řešení.** Zásahy dárců by neměly narušovat trhy, je však třeba klást větší důraz na využití potenciálu rozvojové pomoci k urychlení rozvoje trhů v partnerských zemích. Dosud není využit potenciál k vytváření podnikatelských příležitostí pro místní podnikatele prostřednictvím programů, které k poskytování podpory zaujímají tržní přístup, například prostřednictvím spolupráce s místními podniky jako partnery při provádění nebo s dodavatelem stavebních prací a služeb, nebo v sociálních programech prostřednictvím hotovostních převodů (místo podpory ve formě věcného plnění). Přinášejí totiž dodatečnou výhodu v podobě stimulace kupní síly, a tudíž poptávky u obyvatelstva s nízkými příjmy.
- **Dodržování jednoznačných kritérií při poskytování přímé podpory subjektům soukromého sektoru.** Zatímco u zásahu na makroúrovni a mezoúrovni je oficiální rozvojová pomoc jednoznačně odůvodněna, může být účinná i na mikroúrovni v zájmu urychlení rozvoje místních podniků nebo odstranění selhání trhu a zamezení neoptimálním investicím. Aby však byl zaručen dopad na rozvoj a jeho udržitelnost, aby se zamezilo narušení trhu a zmírnilo se riziko ztráty dobré pověsti a svěřenecké riziko, je třeba při rozhodování o podpoře podniků nebo finančních zprostředkovatelů prostřednictvím přímých grantů či dotovaných služeb pro rozvoj podnikání nebo ve formě záruk, pojištění nebo zvýhodněných finančních prostředků uplatňovat jednoznačná kritéria. Evropská komise vypracovala soubor kritérií, jimiž se tato rozhodnutí budou řídit. Tato kritéria doplňují pravidla stanovená ve finančních nařízeních Komise⁴ a jsou obecně v souladu s normami, které uplatňují ostatní rozvojoví partneři (viz rámeček č. 1).
- **Zohlednění různého místního kontextu a nejisté situace.** K zajištění co největších dopadů podpory EU a co nejlepšího poměru ceny a kvality je při navrhování podpory na rozvoj soukromého sektoru a stanovování priorit podle potřeb a fáze rozvoje a míry zranitelnosti partnerských zemí nezbytné rozlišovat kontext jednotlivých zemí. Zvláštní přístupy jsou zapotřebí zejména v případě nestabilních zemí a zemí postižených konfliktem, které naléhavě potřebují pracovní místa a hospodářské příležitosti k obnovení sociální soudržnosti, míru a politické stability.

---

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 966/2012 a nařízení Komise v přenesené pravomoci č. 1268/2012 o prováděcích pravidlech k zmíněnému nařízení.

- **Velký důraz na výsledky.** Podpora na rozvoj soukromého sektoru a partnerství musí být na všech úrovních doprovázena úsilím o lepší měření výsledků a hodnocení dopadů zásahů na rozvoj.
- **Zachování soudržnosti politiky v oblastech, které ovlivňují soukromý sektor v partnerských zemích.** Kromě zajištění toho, aby politická opatření EU nepříznivě neovlivnila vyhlídky partnerských zemí na rozvoj, bude prioritou i nadále úzká koordinace mezi útvary Komise a členskými státy EU s cílem zajistit komplexní přístup EU a rovněž soudržnost a vzájemné posilování rozvojové politiky a ostatních příslušných politik EU. Ve sdělení Komise o obchodu, růstu a investicích z roku 2012⁵ jsou uvedeny přístupy, které dokládají, jak se toto uplatňuje ve vztahu k obchodní a investiční politice.

Rámeček č. 1: Kritéria pro podporu subjektů soukromého sektoru

- 1) **Měřitelné dopady na rozvoj:** Podpora poskytnutá soukromému podniku nebo finančnímu zprostředkovateli musí nákladově efektivním způsobem přispět k dosažení rozvojových cílů, jako je vytváření pracovních příležitostí, zelený a inkluzivní růst nebo rozsáhlejší snižování chudoby. To vyžaduje transparentnost, pokud jde o cíle a výsledky, společně s vhodnými opatřeními k monitorování, hodnocení a měření výsledků.
- 2) **Adicionalita:** Bez veřejné podpory by soukromý podnik nepřijal opatření nebo by neinvestoval, nebo by tak neučinil ve stejném měřítku, ve stejném čase, na stejném místě či na stejné úrovni. Podpořené opatření by nemělo vytěsňovat soukromý sektor ani nahrazovat jiné soukromé financování.
- 3) **Neutralita:** Poskytnutá podpora by neměla narušit trh a měla by být udělena prostřednictvím otevřeného, transparentního a spravedlivého systému. Mělo by se jednat o dočasnou podporu s jednoznačně stanovenou ústupovou strategií. Podpora, která je odůvodněna selháním trhu a následnými riziky, by neměla odrazovat od úsilí o reformu regulačního rámce, jež se zabývá příčinami selhání trhu.
- 4) **Společný zájem a spolufinancování:** Partnerství se soukromým sektorem musí být založena na efektivnosti nákladů, společném zájmu a vzájemné odpovědnosti za výsledky. Je nutné spravedlivě rozdělit rizika, náklady a odměny společného projektu.
- 5) **Demonstrační účinek:** Podpořené opatření by mělo usilovat o jednoznačný demonstrační účinek, který urychluje rozvoj trhu zapojením ostatních subjektů soukromého sektoru do replikace a rozšiřování výsledků v oblasti rozvoje.
- 6) **Dodržování sociálních, environmentálních a fiskálních norem:** Soukromé podniky, které obdrží podporu, musí prokázat, že jejich činnost je v souladu s environmentálními, sociálními a fiskálními normami, včetně dodržování lidských práv a práv domorodých obyvatel, důstojné práce, řádné správy a řízení společnosti a odvětvových norem.

⁵ COM(2012) 22 final.

2.2 Podpora na rozvoj soukromého sektoru v rámci budoucí rozvojové spolupráce EU

2.2.1 Vytváření podnikatelského prostředí, které přispívá k iniciativě soukromého sektoru

Hlavním pilířem pomoci EU pro rozvoj soukromého sektoru bude i nadále poskytování podpory na zlepšení podnikatelského a investičního klimatu, zejména pro mikropodniky a malé a střední podniky, a posílení zprostředkovatelských organizací podniků a organizací na podporu podnikání. Tento přístup se může zefektivnit zlepšením kvality diagnostiky jednotlivých zemí a odvětví, jejímž účelem je stanovení reformních priorit, a zapojením soukromého sektoru do dialogu veřejného a soukromého sektoru o opatřeních na úrovni tvorby politiky. Komise se rovněž snaží přispět k zlepšení dostupných politických nástrojů pro měření a porovnávání kvality podnikatelského prostředí v jednotlivých zemích.

V zájmu účinného propojení reforem podnikatelského prostředí s podporou určenou na jiné aspekty investičního klimatu, jako je rozvoj finančního trhu, usnadnění obchodu, řízení migrace a posílení právních a soudních institucí, bude Komise usilovat o synergie mezi podporou, již poskytuje na rozvoj soukromého sektoru, podporou určenou na obchodní agendu, rozpočtovou podporou a souvisejícím politickým dialogem s partnerskými zeměmi. Komise uznává, že budování vnitrostátních institucí a právních rámců, které umožňují, aby se trhy staly účinnějšími a spravedlivějšími, vyžaduje řádnou správu a vlastní odpovědnost ze strany partnerských vlád. Komise je proto připravena poskytnout podporu, pokud existuje politická vůle k reformám společně se snahou o zavedení mezinárodně dohodnutých norem a pokynů, jako je Úmluva OSN proti korupci. Při navrhování programů rozvoje soukromého sektoru bude Komise rovněž lépe využívat politicko-ekonomickou analýzu.

V Paraguayi přispěl **program hospodářské integrace** financovaný EU k vytvoření jednotného portálu pro vývoz, který zkrátil celkovou dobu potřebnou pro správní postupy při vývozu masa ze 40 dnů na 50 minut. Od roku 2004 se díky portálu zvýšil počet podniků v Paraguayi orientovaných na vývoz o 500 %, což mělo za následek významný nárůst vývozu.

V Tunisku nebylo mikrofinanční odvětví dostatečně rozvinuté a existovali v něm pouze dva poskytovatelé finančních služeb obsluhující přibližně 300 000 klientů. Díky **politickému dialogu** s EU a v rámci operací **společné rozpočtové podpory dárců**, jež byly zahájeny před revolucí, reformovala vláda v roce 2011 právní a regulační rámec pro vnitrostátní mikrofinanční odvětví v souladu s osvědčenými mezinárodními postupy s cílem umožnit novým hospodářským subjektům uspokojovat existující poptávku ze strany zranitelných skupin (podle odhadů 700 000 klientů) po mikrofinancování.

Překážky růstu soukromého sektoru mohou vyplývat nejen z celkového podnikatelského prostředí, nýbrž rovněž ze zvláštních nedostatků v podpůrné infrastruktuře jednotlivých odvětví. Ne každé hospodářské odvětví má stejný potenciál k zvyšování produktivity a vytváření důstojných pracovních míst. Podpora partnerských vlád by neměla vycházet pouze z politické poptávky, nýbrž by se také měla zakládat na řádné analýze skryté komparativní výhody dané země. Upřednostnit by se mělo odstranění překážek v odvětvích, která mají největší potenciál přispět k růstu vedenému soukromým sektorem a vytváření důstojných pracovních míst v dané zemi.

Slibnou cestou k vytváření strategických aliancí pro poskytování zvláštních odvětvových podpůrných služeb a zajišťování přístupu ke globálním hodnotovým řetězcům mohou být

odvětvová seskupení. Náležité a předvídatelné odvětvové regulační rámce jsou rovněž zapotřebí k tomu, aby bylo možné nalézt účinná a udržitelná tržní řešení pro elektrifikaci venkova, udržitelnou energii ve městech nebo přístup k financování a infrastrukturním službám, jako jsou mobilní telekomunikace, voda, doprava, energie a bydlení.

Akce č. 1: Financování poradenských služeb a nejmodernějších diagnostických nástrojů pro formulování politiky s cílem pomoci vládám a zprostředkovatelským organizacím podniků zlepšit místní obchodní předpisy a jejich prosazování v zájmu zvýšení právní jistoty, zlepšení podnikatelského prostředí a snížení nákladů na podnikání.

2.2.2 Zvýšení podpory pro mikropodniky a malé a střední podniky ve formálním a neformálním sektoru

Zásahy na makroúrovni a odvětvové zásahy k posílení podnikatelského prostředí vyžadují vzájemně se doplňující poskytování podpůrných služeb na mezoúrovni a mikroúrovni k zvýšení produktivity a urychlení investic a vytváření důstojných pracovních míst. Důraz se bude klást na podporu mikropodniků a malých a středních podniků, které hrají obzvláště důležitou úlohu při vytváření pracovních příležitostí, a na zvyšování produktivity a zlepšování pracovních podmínek v neformální ekonomice. Při poskytování podpory na rozvoj podniků bude Komise pokud možno spolupracovat se stávajícími obchodními zprostředkovateli a poskytovateli služeb, přičemž zohlední poznatky získané při vytváření vlastních podpůrných struktur s vysokými správními náklady. Komise bude prosazovat tržní přístupy, které vyžadují, aby se příjemci podpory ze soukromého sektoru podíleli na nákladech na obdržené služby.

Zkušenosti Komise s podporou evropských malých a středních podniků mohou poskytnout užitečné poznatky rovněž rozvojovým zemím. Veřejná podpora, kterou nabízí síť Enterprise Europe Network, může například sloužit jako vzor pro podněcování spolupráce malých a středních podniků v rozvojových zemích. Evropské společnosti mohou přispět k rozvoji podniků v partnerských zemích začleněním místních mikropodniků a malých a středních podniků do svých dodavatelských řetězců, zejména v zemědělství a v zemědělsko-potravinářském průmyslu, a rovněž převodem technologií, včetně ekologických inovací nebo řešení v oblasti obnovitelné energie. Komise také spolupracuje s veřejnými finančními institucemi na programech, jako je iniciativa EBRD týkající se malých podniků, v jejímž rámci jsou finanční prostředky EU použity na poradenské služby, které jsou přizpůsobené konkrétním odvětvím a zemím. Je třeba podporovat i větší spolupráci podniků mezi severem a jihem, například ve formě partnerských dohod o odborném vedení a profesní přípravě na pracovišti. Komise mimoto využije rozvojovou spolupráci s partnerskými zeměmi k posílení vnitrostátních systémů odborného vzdělávání a přípravy v souladu s požadavky trhu práce a potřebou dovedností ve formálních a neformálních podnicích.

Program růstu podniků a poradenské služby pro podnikání (EGP-BAS) poskytují poradenství malým a středním podnikům ze zemí Východního partnerství a pomáhají jim rozvíjet a zlepšovat jejich podnikání. Doposud této podpory využilo více než 600 malých a středních podniků, a to s vynikajícím výsledkem: 90 % z nich po jednom roce zvýšilo svůj obrát v průměru o 43 %.

V Tanzanii přispěl **program podpory obchodu a zemědělství** k zlepšení norem jakosti a zvýšení produktivity v hodnotových řetězcích pro čaj a kávu o 50 %. Kromě většího přístupu na mezinárodní trhy vzrostl čistý příjem drobných zemědělců nejméně o 20 % s přímým dopadem na majetek domácností, posílení postavení žen, lepší vzdělávání dětí a lepší zajišťování potravin.

Podle odhadů patří 60 až 80 procent podniků v rozvojových ekonomikách k neformálním podnikům. Tyto podniky představují obrovský potenciál pro růst a vytváření pracovních příležitostí a skutečnost, že působí mimo formální právo, je nesmí vylučovat z podpory poskytované prostřednictvím rozvojové pomoci. Na straně jedné je zapotřebí kombinace opatření, aby se zvýšily pobídky k formalizaci podnikání podporované efektivními institucemi, právními systémy a bezpečnými vlastnickými právy, zejména k půdě, kterou lze použít jako zajištění úvěru. Na straně druhé je třeba přijmout opatření k zvýšení produktivity a zlepšení pracovních podmínek v neformálním sektoru prostřednictvím bezpečnějšího pracovního prostředí a snazšího přístupu na trhy, k financování, infrastruktuře a sociálním službám. Jedním z užitečných způsobů poskytování podpory je zajištění odborné přípravy a posílení kapacit neformálních podpůrných organizací, jako jsou sdružení producentů a svépomocné organizace ve vlastnictví členů. Družstva, sociální podniky a jiné formy podnikání zaměřené na občany často hrají vedoucí roli, pokud jde o vytváření důstojných pracovních míst, udržitelné živobytí a inkluzivní řešení sociálních problémů.

Akce č. 2: Spolufinancování tržních programů, které jsou zaměřeny na přístup mikropodniků a malých a středních podniků k službám na podporu podnikání zajišťovaným místními poskytovateli, včetně zprostředkovatelských organizací podniků, inkubátorů, neformálních svépomocných organizací a družstev, aby se zlepšily dovednosti v oblasti řízení, technické know-how a propojení s trhy u mikropodniků a malých a středních podniků ve formálním a neformálním sektoru.

Akce č. 3: Podpora aliancí podniků a příslušných poskytovatelů odborné přípravy za účelem vypracování a provedení programů technického a odborného vzdělávání a přípravy, které se řídí poptávkou.

2.2.3 Zlepšení postavení žen coby podnikatelek a zaměstnankyň

V rámci podpory mikropodniků a malých a středních podniků a vytváření prostředí příznivého pro jejich rozvoj bude Komise věnovat zvláštní pozornost podnikání a zaměstnanosti žen. Ženy jsou obvykle v podnikatelských komunitách v rozvojových zemích zastoupeny nedostatečně. To je často výsledkem právních rozdílů v zacházení se ženami a muži, které omezují možnost žen začít podnikat, vlastnit majetek a půdu nebo získat přístup k úvěrům, a představují tudíž významnou překážku rovnosti žen a mužů. Komise bude prosazovat regulaci podnikatelské činnosti, která bere ohled na pohlaví, a bude se zabývat zvláštními potřebami žen jako podnikatelek a zaměstnankyň s ohledem na odbornou přípravu a podporu s cílem zajistit, aby se nedávný pokrok ve vzdělávání dívek projevil ve skutečných ekonomických příležitostech pro ženy.

2.2.4 Lepší přístup k financování a prohloubení finančního začlenění

Nedostatečný přístup ke kapitálu a náležitým finančním službám představuje významnou překážku především pro rozvoj mikropodniků a malých a středních podniků. Komise

podporuje širší přístup k diverzifikovanému souboru finančních služeb pro domácnosti i mikropodniky a malé a střední podniky s intervencemi sahajícími od posilování kapacit finančních zprostředkovatelů po poskytování kapitálu místním bankám za účelem financování mikropodniků a malých a středních podniků. Budoucí programy se mimoto zaměří na využívání informačních a komunikačních technologií jakožto nástroje k dosažení finančního začlenění chudých osob, zejména v Africe, kde již výrazně mění finanční oblast. Zvláštní důraz se bude klást rovněž na modely zaměřené na zákazníka s cílem podpořit inkluzivní úvěrové, spořicí, pojistné a platební služby, na zajištění levnějšího, rychlejšího a bezpečnějšího převodu remitencí a zjednoduší se produktivní investování těchto prostředků. Tyto činnosti budou doplněny podporou za účelem vytvoření náležité finanční infrastruktury a regulačního rámce pro finanční odvětví s cílem zajistit ochranu zákazníků, odpovědné financování a dlouhodobou stabilitu finančního systému.

V Jižní Africe poskytl **nástroj rizikového kapitálu**, který vláda vytvořila pomocí finančních prostředků EU s cílem podpořit zapojení znevýhodněných osob do ekonomiky, se zvláštním zaměřením na ženy, vlastní nebo kvazivlastní kapitál 60 podnikům a vedl k vytvoření 7 000 nových pracovních příležitostí. Podnik MX Metal Shoppe například obdržel podřízenou půjčku ve výši 200 000 EUR, která společnosti umožnila získat dodatečné finanční prostředky na nákup nového zařízení, uspokojit požadavky na provozní kapitál a uhradit počáteční zřizovací náklady. Po osmnácti měsících činnosti je zaměstnáno 52 nekvalifikovaných osob a podnik je ziskový a rychle roste.

Prostřednictvím **programu AKT-EU pro mikrofinancování** financovala EU projekt, který zajišťuje budování kapacit dvanácti mikrofinančních institucí ve vzdálených oblastech ve dvanácti zemích subsaharské Afriky a na Haiti. Program podpořil rovněž vytvoření čtrnácti nových finančních produktů, jako jsou úvěry na nádrže na vodu a školné, termínované vklady a služby převodu peněz. Bylo proškoleno více než 750 zaměstnanců mikrofinančních institucí, zatímco 120 000 nových klientů ve venkovských oblastech získalo lepší přístup k inovativním finančním službám.

Kombinování grantů EU s jinými zdroji rozvojového financování se ukázalo jako úspěšný způsob zlepšení přístupu k financování, například prostřednictvím záručních nástrojů a fondů mikrofinancování. Větší pozornost bude věnována financování žen-podnikatelek, financování sociálních podniků s pozitivním sociálním či environmentálním dopadem, a investicím s vysokými dopady⁶, jakož i zlepšení přístupu k půjčkám a financování vlastním kapitálem u malých a středních podniků jako článku, který je třeba doplnit, jelikož potřeby těchto podniků v oblasti financování obvykle neuspokojují ani mikrofinanční instituce ani tradiční banky.

Akce č. 4: Strategické využívání grantů EU, včetně prostřednictvím mechanismů smíšeného financování, s cílem zlepšit přístup mikropodniků a malých a středních podniků k půjčkám, financování vlastním kapitálem, zárukám a dlouhodobému kapitálu i ve vysoce rizikových zemích a prostřednictvím financování sociálních podniků s pozitivním sociálním či environmentálním dopadem.

⁶ Značně přispět k rozvoji mají například prostředky EIB na financování s pozitivním sociálním či environmentálním dopadem určené pro státy AKT v rámci nové zvláštní části stávající investiční facility AKT ve výši 500 milionů EUR. Celkovým cílem je snížit chudobu vyřešením sociálních a environmentálních úkolů, s nimiž se státy AKT potýkají, včetně vytváření důstojných pracovních míst, udržitelnosti malých a venkovských podniků, zmírňování změny klimatu, zajištění potravin, přístupu k základním zdrojům, jako je voda a energie, a hospodářského a sociálního začlenění žen a mladých lidí.

Akce č. 5: Zvýšení podpory pro inkluzivní financování se zvláštním zaměřením na finanční začleňování žen, mládeže a venkovského obyvatelstva.

2.3 Racionalizace rozvoje soukromého sektoru a jeho zapojení do rozvojové spolupráce EU

Ve většině oblastí, kde EU poskytuje podporu, existují příležitosti k posílení úlohy soukromého sektoru v zájmu dosažení udržitelného růstu podporujícího začlenění. Soukromý sektor hraje významnou úlohu v zemědělství a zemědělském podnikání, udržitelné energetice, infrastruktuře pro migraci a sociálních odvětvích a je důležitý rovněž v oblasti životního prostředí, změny klimatu, řízení rizik⁷, surovin⁸, přírodních zdrojů, zdravotní péče a léčivých přípravků, udržitelného cestovního ruchu a výživy. Komise bude v souladu s politikami partnerských vlád rozvíjet způsoby lepšího začleňování cílů rozvoje soukromého sektoru do podpůrných strategií a určí možnosti využití soukromého sektoru jakožto prováděcího a finančního partnera v těchto oblastech.

V tomto kontextu by mohla být větší část nástrojů EU pro smíšené financování přidělena na finanční nástroje, jako jsou půjčky, záruky, nástroje pro sdílení rizik a nástroje vlastního nebo kvazivlastního kapitálu. Hlavním cílem těchto nástrojů je urychlit soukromé investice, které se ukázaly být finančně životaschopné, nezískaly však dostatečné financování z tržních zdrojů. Přístup k financování a nástrojům pro sdílení rizik v rozvojových zemích je rovněž důležitým předpokladem pro investory EU, kteří chtějí podnikat na těchto trzích. To platí zejména pro oblasti jako stavebnictví, včetně dopravy, veřejných služeb a budov, jež se vyznačují vysokými počátečními investicemi, existencí vysokých rizik a často nekalou mezinárodní soutěží, což vyžaduje opatření k zajištění rovných podmínek.

2.3.1 Zapojení soukromého sektoru do udržitelné energetiky

Akce č. 6: Větší poskytování rizikového kapitálu prostřednictvím soukromých investic do projektů týkajících se energetické účinnosti a obnovitelné energie a elektrifikace venkova v rozvojových zemích podle úspěšného příkladu Globálního fondu pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii (GEEREF).

Vytvoření mechanismu sdílení rizik s evropskými rozvojovými finančními institucemi k zvýšení soukromých investic do energetických projektů.

2.3.2 Zapojení soukromého sektoru do udržitelného zemědělství a zemědělského podnikání

Akce č. 7: Propojení zemědělců s trhy prostřednictvím modelů orientovaných na trh, jako jsou iniciativy vypracované v rámci Souhrnného programu rozvoje zemědělství v Africe.

Budování kapacit zemědělských malých a středních podniků a drobných zemědělců a zlepšení jejich přístupu k financování, informacím o trhu a technologiím.

⁷ Zelená kniha o pojištění pro případ přírodních a člověkem způsobených katastrof (COM(2013) 0213 final) vyzdvihuje úlohu pojištění při poskytování pomoci rozvojovým zemím, jež jsou ohrožené katastrofami, za účelem vytváření účinných mechanismů pro případ nepředvídatelných událostí.

⁸ V souladu s iniciativou v oblasti surovin z roku 2008 (KOM(2008) 699).

Urychlení udržitelného místního a světového obchodu se zemědělskými komoditami podporou koalic společností, nevládních organizací, producentů, vlád a jiných zúčastněných stran.

Vytvoření a financování nástrojů k řízení rizik, jako je pojištění ceny, pojištění pro případ nepřízně počasí a pojištění proti přírodním katastrofám.

Podpora inkluzivních partnerství veřejného a soukromého sektoru a obchodních modelů s náležitým uznáním procesů, jako jsou dobrovolné pokyny k odpovědné správě půdy, rybolovu a lesů, odpovědné zemědělské investice a iniciativa africké pozemkové politiky.

2.3.3 *Zapojení soukromého sektoru do odvětví infrastruktury*

Akce č. 8: Zvýšení kapitálu soukromého sektoru a zlepšení odborných znalostí pro investice do infrastruktury v rozvojových zemích prostřednictvím regionálních nástrojů EU pro smíšené financování, jako je Svěrenecký fond EU-Afrika pro infrastrukturu.

Zaměření se na zavedení smluv o návrhu, výstavbě a provozu a pojmů „udržitelnost“ a „náklady životního cyklu“ do postupů EU pro zadávání veřejných zakázek.

Podpora spolupráce při vývoji kosmických technologií a jejich využívání pro udržitelný rozvoj, a to prostřednictvím výzkumných programů, převodu technologií, budování kapacit a společných podnikatelských iniciativ, včetně rozvoje infrastruktury pro družicovou navigaci a služeb pozorování Země.

2.3.4 *Zapojení soukromého sektoru do ekologických odvětví*

Akce č. 9: Podpora ekologického podnikání a vytváření zelených pracovních míst prostřednictvím stěžejní iniciativy PŘEPNĚTE NA ZELENOU (SWITCH TO GREEN), která navazuje na kladné zkušenosti s programem SWITCH Asia a spojuje politický dialog o podmínkách příznivých pro rozvoj ekologického podnikání se spolufinancováním inovativních projektů, které podporují udržitelné modely a způsoby spotřeby a výroby v partnerských zemích.

Podpora správy chráněných oblastí a jiných oblastí s citlivou biologickou rozmanitostí, mimo jiné prostřednictvím tematické stěžejní iniciativy „Biologická rozmanitost pro život“ (Biodiversity for Life), která zapojuje soukromý sektor do návrhu a zavádění systémů plateb za ekosystémové služby, řízení přírodních zdrojů místními komunitami a partnerství veřejného a soukromého sektoru.

2.4 **Stimulace zapojení soukromého sektoru do rozvoje**

2.4.1 *Prosazování odpovědných obchodních praktik prostřednictvím rozvojové politiky EU*

Soukromé investice v zemích s nízkými a středními příjmy, a to domácí i mezinárodní, se v posledním desetiletí více než ztrojnásobily a nyní představují více než polovinu finančních zdrojů, které mají rozvojové země k dispozici, což zdaleka přesahuje oficiální rozvojovou

pomoc⁹. I malý posun v soukromých investičních strategiích může významně změnit dopad těchto investic na rozvojové země.

Strategie EU pro sociální odpovědnost podniků¹⁰ poskytuje náležitý základ pro odpovědnou angažovanost evropských společností v rozvojových zemích. Komise společnosti vybízí k dodržování mezinárodně uznávaných pokynů a zásad, včetně iniciativy OSN „Global Compact“, obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv, tripartitní deklarace Mezinárodní organizace práce o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku, normy ISO 26000 Pokyny pro oblast společenské odpovědnosti a směrnic Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) pro nadnárodní společnosti. Komise přechází k přístupu založenému na právech, který do rozvojové spolupráce EU, včetně podpory na rozvoj soukromého sektoru, zahrnuje veškerá lidská práva. Komise rovněž od všech společností očekává, že budou dodržovat lidská práva. Společnosti, které investují nebo působí v rozvojových zemích, by měly zajistit, aby měly zavedeny politiky, které zamezují úplatkářství a daňovým únikům, a systémy pro posuzování rizik a zmírňování možných zpětných dopadů jejich činnosti a hodnotových řetězců na lidská práva, práci, ochranu životního prostředí a katastrofy, včetně prostřednictvím smysluplné spolupráce s vládami, sociálními partnery a nevládními organizacemi. Dodržování sociálních, environmentálních a fiskálních norem se taktéž považuje za předpoklad případné spolupráce EU se soukromým sektorem nebo poskytování veřejné podpory tomuto sektoru. Odpovědné obchodní praktiky společností budou posíleny zvyšováním informovanosti spotřebitelů o udržitelných modelech a způsobech spotřeby a výroby a podporou spravedlivého a etického obchodu.

Dobrovolná snaha společností o přijetí odpovědnějších a udržitelnějších obchodních praktik by měla být spojena s větší transparentností podnikání a bojem proti korupci a rovněž s úsilím o ratifikaci a účinné uplatňování mezinárodních úmluv o práci a životním prostředí v politickém dialogu EU s partnerskými zeměmi a prostřednictvím obchodní politiky EU. V nejnovějších obchodních a investičních dohodách EU¹¹ jsou obsažena ustanovení týkající se otázek udržitelného rozvoje a některé systémy autonomních obchodních preferencí EU¹² zahrnují dodržování mezinárodních lidských a pracovních práv a rovněž úmluv týkajících se životního prostředí a řádné správy. Obzvláštní pozornost je nutno věnovat zajištění spravedlivých a transparentních praktik při zaměstnávání migrujících pracovníků a zacházení s těmito pracovníky.

Zvláštní pozornost si zasluhují odpovědné obchodní praktiky a opatření v určitých odvětvích, jako je dříví průmysl a těžba dřeva, v nichž jsou příležitosti a rizika pro soukromé investice určené na rozvoj obzvláště vysoké. V návaznosti na stávající podporu iniciativ, jako je iniciativa v oblasti transparentnosti těžebního průmyslu (EITI), kimberlejský proces a akční plán EU pro prosazování práva, správu a obchod v oblasti lesnictví (FLEGT), bude Komise usilovněji pracovat na zlepšení transparentnosti v těžebním průmyslu (těžba ropy, plynu a nerostů) a lesnictví. Umožní totiž účinné využívání informací, které se týkají plateb

---

⁹ Sdělení Komise „Po roce 2015: směrem ke komplexnímu a integrovanému přístupu k financování vymýcení chudoby a udržitelného rozvoje“ (COM(2013) 531).

¹⁰ Obnovená strategie EU pro sociální odpovědnost podniků na období 2011–2014 (KOM(2011) 681 v konečném znění).

¹¹ Například rámcová dohoda s Korejskou republikou, podepsaná dne 10. května 2010.

¹² Například GSP+, který vyžaduje, aby nejméně rozvinuté země, které systém využívají, ratifikovaly a dodržovaly 27 mezinárodních úmluv, a zavádí tudíž do jejich právních předpisů minimální normy týkající se práce, životního prostředí a boje proti korupci, které musí podniky splňovat.

společností za využívání přírodních zdrojů vládám, získaných v rámci iniciativy EITI a zveřejňovaných společnostmi v rámci nových legislativních požadavků EU na podávání zpráv podle jednotlivých zemí. Mimoto bylo nedávno přijato společné sdělení o zodpovědném získávání nerostných surovin pocházejících z oblastí postižených konfliktem a vysoce rizikových oblastí a návrh souvisejícího nařízení¹³.

Akce č. 10: Prosazování mezinárodních pokynů a zásad týkajících se sociální odpovědnosti podniků prostřednictvím politického dialogu a rozvojové spolupráce s partnerskými zeměmi a větší ocenění sociální odpovědnosti podniků prostřednictvím trhu při zadávání veřejných zakázek a podporou udržitelné spotřeby a výroby.

2.4.2 Šíření inkluzivních podnikatelských a tržních řešení pro rozvoj

Aby byl růst inkluzivní, musí poskytovat ekonomické příležitosti, které podporují udržitelné živobytí, zejména u chudých osob. Soukromý sektor může přímo přispět k inkluzivnímu růstu tím, že vykonává hospodářské činnosti, které mají bezprostřední dopad na chudé osoby zlepšením jejich ekonomických příležitostí jakožto klientů a zákazníků na straně poptávky a jakožto výrobců, distributorů nebo pracovníků na straně nabídky. Mnoho členských států EU již se společnostmi spolupracuje prostřednictvím různých partnerských programů pilotního zavádění těchto inkluzivních obchodních modelů¹⁴. Komise může hrát doplňkovou úlohu tím, že prostřednictvím svých programů rozvoje soukromého sektoru pomůže vytvořit ekosystém místních institucí na podporu inkluzivních podniků. Komise mimoto podpoří replikaci a používání úspěšných inkluzivních obchodních modelů ve větším měřítku posílením sítí a platform, které usnadňují dialog se soukromým sektorem a sdílení poznatků, jasně informují o stávajících podpůrných službách a možnostech financování a usnadňují partnerství společností, finančních institucí, organizací zaměstnanců a zaměstnavatelů, nevládních organizací, dárců a/nebo vlád.

Akce č. 11: Podpora replikace a používání úspěšných inkluzivních obchodních modelů a inovativních tržních řešení rozvojových problémů ve větším měřítku, a to posílením platform a sítí soukromého sektoru, které jsou zaměřené na konkrétní opatření a které usnadňují sdílení poznatků, partnerství a navazování kontaktů mezi podniky a ostatními subjekty.

2.4.3 Podpora partnerství veřejného a soukromého sektoru a mnohostranných aliancí

Partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem za účelem provedení projektu nebo poskytování služby zajišťované tradičně veřejným sektorem může představovat účinný způsob spolehlivějšího a cenově dostupnějšího poskytování veřejných statků a služeb chudým osobám, který doplňuje veřejné zdroje investicemi soukromého sektoru. Evropské odborné znalosti mohou prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru poskytovat inovativní řešení například ve stavebnictví a nízkouhlíkovém hospodářství účinně

¹³ JOIN(2014) 8, 28.2.2014 a COM(2014) 111, 5.3.2014.

¹⁴ Např. německý program develoPPP, rakouský program hospodářských partnerství, program SIDA „Business for Development“ nebo fondy pro řešení úkolů, které vytvořily mimo jiné DFID a nizozemské ministerstvo zahraničí.

využívajícím zdroje (obnovitelná energie, ekologické budovy nebo jiné infrastrukturní služby, jako je zásobování vodou, hygiena, nakládání s odpady a doprava).

V této oblasti bude Komise i nadále poskytovat veřejným institucím technickou pomoc s cílem posílit jejich správní kapacity a vytvořit právní a regulační rámce a pokyny pro partnerství veřejného a soukromého sektoru, prosazovat mechanismy pro dialog veřejného a soukromého sektoru za účelem přezkoumání příležitostí k využití těchto partnerství a zasazovat se o reformy právního a regulačního rámce. Dále bude využívat finanční nástroje k zvýšení soukromého financování infrastrukturních projektů – prostřednictvím nástrojů EU pro smíšené financování posílí úvěry poskytované soukromému sektoru a kapitálové operace způsobilých finančních institucí. Souběžně s těmito činnostmi bude nutno pracovat na zlepšení odborných znalostí, transparentnosti a správy ve veřejném sektoru, aby bylo zajištěno, že se zisková motivace soukromých subjektů shoduje s veřejnými zájmy.

Kromě klasických partnerství veřejného a soukromého sektoru v odvětvích infrastruktury bude Komise podporovat i nové formy partnerství a mnohostranné aliance celostátních nebo místních orgánů, podniků a nevládních organizací za účelem rozvoje dovedností a poskytování základních služeb, např. přístupu k udržitelné a cenově dostupné energii, vodě, zdravotní péči a vzdělávání, ženám a jiným vyloučeným skupinám, a to i v zemědělství a výživě, zejména ve venkovských oblastech.

2.4.4 Vymezení úlohy a odpovědnosti soukromého sektoru s ohledem na globální rozvojovou agendu

Sdělení Komise s názvem „Důstojný život pro všechny“¹⁵ považuje podporu hybných sil udržitelného růstu podporujícího začlenění, včetně poskytování základních služeb lidského rozvoje a vytváření důstojných pracovních míst, za jednu z pěti prioritních oblastí, z nichž by měla vycházet globální agenda po roce 2015. Tato agenda bude na výzvu týkající se dosažení udržitelného růstu podporujícího začlenění náležitě reagovat pouze tehdy, pokud soukromý sektor spolurozhoduje při jejím vypracování. Komise se v úzké koordinaci s členskými státy plně zapojí do stanovení jednoznačné a aktivní úlohy soukromého sektoru v rámci rozvoje po roce 2015. Komise souhlasí rovněž s prohlášením v závěrečném dokumentu konference Rio+20, že aktivní účast soukromého sektoru může přispět k dosažení udržitelného rozvoje a přechodu na inkluzivní zelenou ekonomiku. Komise bude současně usilovněji pracovat na splnění závazků, které přijala na fóru na vysoké úrovni o účinnosti pomoci v Busanu, pokud jde o účinnou spolupráci veřejného a soukromého sektoru v oblasti rozvoje.

Akce č. 12: Schválení společného prohlášení o spolupráci veřejného a soukromého sektoru a přijetí aktivní úlohy v partnerství pro prosperitu, jak vyplývá z tematického bloku věnovaného soukromému sektoru na fóru v Busanu.

¹⁵ COM(2013) 92 final.

3. DALŠÍ POSTUP: NÁSTROJE A ZPŮSOBY ZAJIŠTĚNÍ TOHO, ABY SE SOUKROMÝ SEKTOR STAL PARTNEREM V OBLASTI ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE

Komise využije kombinaci zásahů v rámci svých národních, regionálních a tematických programů k zavedení a začlenění svého přístupu k rozvoji soukromého sektoru a k využití potenciálu soukromého sektoru jakožto partnera v oblasti rozvojové spolupráce. Uplatňování výše uvedeného přístupu a priorit bude vyžadovat jak přizpůsobení stávajících přístupů a nástrojů, tak i zařazení nových přístupů a nástrojů do portfolia nástrojů v oblasti rozvojové spolupráce EU.

3.1 Rámec pro strukturovaný dialog a společná opatření se soukromým sektorem

Pochopení potřeb a omezení místního soukromého sektoru a využití potenciálu evropského soukromého sektoru k zapojení do rozvoje a ke spolupráci s podniky v rozvojových zemích vyžaduje prostor pro součinnost a spolupráci veřejného a soukromého sektoru. Na místní úrovni bude Komise prostřednictvím delegací EU vybízet k inkluzivnímu politickému dialogu veřejného a soukromého sektoru. Za tímto účelem podpoří fungování stávajících nebo nových mechanismů pro dialog, jako jsou národní rady pro zaměstnanost, práci nebo vývoz, a prostřednictvím cíleného budování kapacit zástupců soukromého sektoru, včetně obchodních komor, sociálních partnerů a organizací zastupujících mikropodniky a malé a střední podniky, ženy-podnikatelky a podniky a pracovníky v neformálním sektoru s cílem zvýšit jejich příspěvek k těmto způsobům dialogu. Komise mimoto využije svůj politický dialog s partnerskými zeměmi, aby se pokusila zvýšit ochotu vlád a místních orgánů zapojit se do otevřených diskusí se zástupci soukromého sektoru.

Na evropské a světové úrovni přispěje Komise k rozvoji rámce pro dialog a účinným společným opatřením se soukromým sektorem, a to pokud možno posílením stávajících iniciativ, včetně nedávno zřízeného politického fóra pro rozvoj¹⁶, za účelem lepší koordinace jednotlivých evropských platforem a programů. Prostřednictvím mechanismů pro dialog na odvětvové úrovni se bude rovněž usilovat o přímější vztah s podniky a jejich odvětvovými sdruženími s cílem vybízet k větší účasti soukromého sektoru a podporovat tržní řešení v oblasti udržitelného zemědělství a zemědělského podnikání, udržitelné energetiky, infrastruktury a sociálních odvětví.

3.2 Uvolnění soukromých zdrojů na rozvoj prostřednictvím smíšeného financování

Komise považuje smíšené financování, tj. kombinování grantů EU s půjčkami nebo vlastním kapitálem jiných veřejných a soukromých poskytovatelů finančních prostředků, za důležitý prostředek k získání dalších zdrojů na rozvoj a zvýšení dopadů pomoci EU. Aby se získalo více soukromých finančních prostředků na investice do infrastruktury, spolupracuje Komise v platformě EU pro smíšené financování ve vnější spolupráci (*EU Platform for Blending in External Cooperation*) s finančními institucemi na zvýšení katalytického účinku smíšeného financování, prostřednictvím většího využívání finančních nástrojů, jako jsou záruky, vlastní kapitál a jiné nástroje pro sdílení rizik. V této souvislosti přezkoumává Komise rovněž možnosti, jak rozšířit rozsah smíšeného financování v nových oblastech jako udržitelné zemědělství a sociální odvětví a podpořit více projektů se silným dopadem na rozvoj místního

---

¹⁶ Politické fórum pro rozvoj zřídila Komise jako prostor pro mnohostranný dialog, v jehož rámci přispívají místní orgány, organizace občanské společnosti a zástupci soukromého sektoru k rozvojovým politikám a programům EU.

soukromého sektoru, zaměřených například na přístup malých a středních podniků k financování, a to vytvořením speciálních složek pro soukromý sektor v regionálních nástrojích smíšeného financování.

3.3 Využití politického významu EU k podpoře udržitelného růstu podporujícího začlenění

Během konzultací se zúčastněnými stranami při přípravě tohoto sdělení byl vysloven společný názor, že politický význam EU představuje komparativní výhodu, kterou je třeba plněji využít při podpoře cílů týkajících se rozvoje soukromého sektoru. Komise bude za tímto účelem usilovat o prohlubování pozitivní interakce a dopadu politik a nástrojů EU na rozvoj soukromého sektoru v oblasti obchodu, podnikání, zaměstnanosti a jiných důležitých oblastech.

Prostřednictvím politického dialogu s partnerskými zeměmi a na mnohostranných fórech bude Komise po konzultaci s Evropskou službou pro vnější činnost usilovat o dosažení závazků týkajících se mezinárodně dohodnutých zásad a pokynů, pokud jde o odpovědné obchodní praktiky v oblasti lidských a pracovních práv, environmentální normy a rovněž boj proti korupci a chování v daňové oblasti. Komise taktéž posoudí, jak se v rámci politického dialogu co nejlépe vypořádat s otázkami, jako jsou reformy podnikatelského prostředí, které jsou rozhodující pro investice, inovace a rozvoj soukromého sektoru, nebo například právní stát, boj proti korupci, řízení veřejných financí, daňové reformy a efektivnost a kapacita veřejných institucí.

V zájmu dosažení cílů týkajících se rozvoje soukromého sektoru bude Komise i nadále usilovat o synergie mezi rozpočtovou podporou a přímými zásahy. Rozpočtová podpora a související politický dialog mohou vhodně podpořit reformy podnikatelského prostředí v partnerských zemích prosazováním stability makroekonomických rámců a podporou řádného řízení veřejných financí, transparentnosti a dohledu nad rozpočtem. Zvláštní dohody o reformách a ukazatele výsledků zaměřující se na rozvoj soukromého sektoru mohou také přispět k dokončení reforem podnikatelského prostředí.

Politický význam EU závisí na schopnosti Komise a členských států mobilizovat různé silné stránky a kapacity a spolupracovat na základě společné strategické vize. Prostřednictvím lepší koordinace dárců a společného programování bude EU vystupovat jednotně a může lépe využít skutečnost, že ve většině partnerských zemí je jedním z největších dárců, kteří poskytují podporu na udržitelný hospodářský rozvoj podporující začlenění.

Zvýšením investic v rozvojových zemích a aktivnější úlohou v rozvojové spolupráci vysílá soukromý sektor významný signál o důležité úloze, kterou může hrát při pomoci v dosažení udržitelného růstu podporujícího začlenění v rozvojových zemích. Strategie vyložená v tomto sdělení umožní Komisi usnadnit a zvýšit účast místních i evropských podniků za účelem dosažení hmatatelných a pozitivních výsledků v oblasti rozvoje v praxi.